

Antoni Wczelik

Official Number	P-1419
Rank	polski: mjr pil./306 DM/ brytyjski: S/Ldr
Date of birth	1906-10-04
Date of death	1942-04-14
Cemetery	Zakopane, Nowotarska 37c - Cmentarz Parafialny Wsp. 49.300325, 19.95361
Grave	Kw.OE-A/Symboliczny/
Photo of grave	
Country	Polska
Period	II Wojna Światowa

Source

"Księga Lotników Polskich..." O. Cumft, H.K. Kujawa

"Ku czci..." Zbiorowa

"Polskie Siły Powietrzne..." T.J. i Anna Krzystek

"Absolwenci Szkoły Orłąt..." J. Pawlak

pl.wikipedia.org/wiki/Antoni_Wczelik

Urodził się czwartego października 1906 roku, w miejscowości Kalinowszczyzna w województwie wileńskim (Kalinowszczyzna, pow. Czortków, woj. Tarnopol - W. Grudniak). W 1927 roku wstąpił do Szkoły Podchorążych Lotnictwa w Dęblinie. Ukończył ją w 1929 roku, z drugą lokatą, jako absolwent III promocji. W tym samym roku przydzielono go do 61. Eskadry Liniowej w 6. Pułku Lotniczym. W 1931 roku ukończył w CWOL kurs pilotażu, następnie odbył kurs myśliwski w 2. Pułku Lotniczym. W 1932 roku został awansowany do stopnia porucznika. Przeniesiony, odbywał służbę w 122. Eskadrze Myśliwskiej. W 1936 roku na zawodach organizowanych przez Dowództwo Lotnictwa, wraz z kpr. Stanisławem Mackiem i Karolem Pniakiem, zdobył pierwsze miejsce. Od lutego 1936 roku pełnił funkcję dowódcy 122. eskadry. W 1938 roku awansował do stopnia kapitana. W listopadzie 1938 roku przejął dowodzenie 123. eskadrą. W grudniu 1938 roku został przeniesiony do SPL, na stanowisko dowódcy 6. Eskadry Szkolnej.

Podczas Kampanii Wrześniowej latał w zorganizowanej doraźnie Eskadrze Wyższej Szkoły Pilotażu w Ułężu. Drugiego września patrol pod dowództwem Wczelika i por. Henneberga, rozproszyły niemiecką wyprawę bombową. Wraz z całą eskadrą ewakuował się przez Rumunię do Francji.

Szóstego kwietnia 1940 roku rozkazem nr I.115/1/1-S podpisanym przez gen. Picarda, utworzony został dywizjon 1/145. Dowódcą eskadry I został mianowany kpt. Wczelik. Ósmego czerwca podczas patrolu, prowadzonego przez Wczelika, pięciu stoczyło walkę z kilkunastoma Messerschmittami Me 110, w rejonie Aumale. Jeden z samolotów niemieckich padł łupem Wczelika. Wg B. Belcarza, Wczelik wraz z T. Czerwiński zestrzelili wspólnie Dorniera Do 17 z I/KG 76 ("Polskie lotnictwo we Francji, 1940", str. 159). Podczas walki, dziewiątego czerwca około godziny 14, w okolicy Louviers, Wczelik wraz z J. Kowalskim i A. Markiewiczem, zniszczyli następnego Dorniera. 14 czerwca Wczelik wraz z grupą pilotów udał się do GC I/1, w celu przeszkolenia na samolotach Bloch MB 152. Klucz osłaniał mosty na Loarze. 18 czerwca kpt. Wczelik, sierż. Markiewicz i Adj. Delegay, zestrzelili wspólnie Heinkela He 111. Następnego dnia klucz rozpoczął ewakuację.

Wczelik dotarł na Wyspy Brytyjskie 12 lipca 1940 roku. 20 sierpnia zameldował się na lotnisku Leconfield, w 302. Dywizjone Myśliwskim. Po walce w okolicach Detling, ósmego listopada, z uszkodzonym silnikiem, lądował awaryjnie. 23 grudnia 1940 roku otrzymał Krzyż Walecznych. Szóstego marca 1941 roku przeniesiony został do 317. Dywizjonu Myśliwskiego, na stanowisko dowódcy eskadry. Pierwszego września został mianowany dowódcą 306. Dywizjonu Myśliwskiego. 14 kwietnia 1942 roku S/Ldr Wczelik poprowadził 12 samolotów na operację "Circus 123". Zadaniem myśliwców dywizjonu była osłona 12 bombowców Boston w nalocie na Caen. Start nastąpił o godzinie 11.50 z lotniska Tangmere. Podczas powrotu z zadania w odległości sześciu do ośmiu mil od francuskiego brzegu, na wysokości St. Aubin (?), 306. dywizjon został zaatakowany od strony słońca

przez pięć Messerschmittów Me 109F. Z tego lotu nie powrócili S/Ldr Antoni Wczelik i F/O Edward Jankowski.